

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР: ДИМИТРИНКА ПАЛАКАРСКА

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

НА ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“

Програмната система на **ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“** е разработена в името на детето , в помощ на учителя и в подкрепа на родителя. Тя трябва да подпомага учителя , за да осигури условия за пълноценно детство ,така че , детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света ,чрез игри, познание, радост, творчество и въображение. Учителя уверено и с удовлетворение да постига по- добри резултати в ежедневната си работа с деца,родители и семейства. Учителите и родителите имат споделени отговорности относно детето , който се реализират в условията на сътрудничество.

Съгласно чл. 70, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование е подчинен на прилагане на програмна система, като част от стратегията за развитие на учебното заведение, което извършва задължително предучилищно образование, и което съответства на изискванията на Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Програмната система е цялостна концепция за развитието на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

Основни принципи , който залягат при организацията на педагогическия процес, при подбор и структуриране на образователното съдържание и провеждане на педагогически ситуации в Програмната система на **ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“** са:

- Детето център ,обект и субект на педагогическо взаимодействие;
- Детето е различно,уникално и неповторима в този свят –неговите учители и неговите родители;
- Детето се развива само във взаимодействието дете – възрастен;
- Отношението към детето – с уважение към неговата личност и подкрепа към неговата индивидуалност;
- Осигуряване на условия за равен старт на всички деца, базиран на възрастта и индивидуалността на личността на детето;
- Включване на „различни“ деца в живота на групата , чрез подкрепа и уважение от детския учител , децата от групата и техните родители;
- Уважение към различните етноси и култури;
- Педагогическото взаимодействие е насочено към придобиване на съвкупност от компетентности – знания , учения , отношение и навик,необходими за успешното преминаване на дете към училищното образование;
- Интегриране на образователното съдържание към всички образователни направления.

Основната цел , с която ще се осъществява програмната система на ДГ „**РАДОСТ** ” е: Изграждането на автономни и инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи базови компетентности, осъзнаващи силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на обществото. Осигуряване на позитивна образователна и игрова среда за всяко дете, чрез ползотворно взаимодействие с учители и възрастни в процеса на реализиране на държавните образователни стандарти.

Програмната система е резултат от усилията на целия педагогически екип на

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

ДГ „РАДОСТ” и отговаря на следните изисквания:

1. Създава условия за придобиването на компетентностите от децата по всяко от образователните направления;
2. Отчита спецификата на детската градина и на отделните възрастови групи;
3. Съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

1. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност и похват за постигането на компетентностите по чл. 28, ал. 2. От Наредба № 5 за ДОСПО.

Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на Предучилищното образование през учебното и неучебното време. Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основни и в допълнителни форми. Педагогическата ситуация е основна форма на педагогическо взаимодействие.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие са дейности, които се организират от учителя на групата извън педагогическите ситуации съобразно потребностите и интересите на децата. В неучебното време се провеждат само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

За постигане на поставените цели детска градина „РАДОСТ“ използва следните подходи:

- ✓ **Индивидуален подход** – съобразно личностните потребности на детето, в съответствие с особеностите, възможностите и нивото на развитие на детето;
- ✓ **Игрови подход;**

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

-
- ✓ **Кооперативно обучение;**
 - ✓ **Интеркултурно образование;**
 - ✓ **Хуманно-личностен подход** – поставяне на детето в центъра на цялостната дейност, уважение към личността и достойнството на човека;
 - ✓ **Ситуационен подход** – включване на децата в разнообразни ситуации, които стимулират техните емоционални и познавателни преживявания;
 - ✓ **Холистичен** - детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина;
 - ✓ **Комплексен** - всички главни и подпомагащи социалнопедагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни;
 - ✓ **Дейностен** - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения.

2. ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАЙМОДЕЙСТВИЕ

2.1 Основна форма на педагогическо взаимодействие е: педагогическата ситуация, която протича под формата на игра и се организира само в учебното време.

Екипа на ДГ „РАДОСТ“ през периода 2024 /2025 година ще използва дидактичните материали и познавателни книжки на издателство „Бит и техника“ за всички възрастови групи. Ще се провеждат основни форми на педагогическо взаимодействие по следните Образователни направления в отделните възрастови групи/ от 1-ва до 4-та подготвителна/:

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

-
- ✓ **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.
 - ✓ **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.
 - ✓ **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.
 - ✓ **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.
 - ✓ **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.
 - ✓ **Конструиране и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.
 - ✓ **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

2.2. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. Те се организират както в учебното време, така и в неучебното време, организират се по преценка на учителя в съответствие с програмната система, прилагана в детската градина, цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата.

Те могат да бъдат под формата на : сутрешно раздвижване, дейност по избор, индивидуална работа, творчески игри, занимания по интереси, празници, развлечения, състезания, излети, викторини, подвижни и спортно-подготвителни игри, формиране на битови, здравни, хигиенни и навици, формиране на етични форми на общуване, формиране на естетически усет. Организират се с цел надграждане представите, уменията и отношенията на децата.

3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебното време в учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година. Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни. Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

В ДГ „РАДОСТ“ групите са с целодневна организация, която осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 12

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

последователни астрономически часа на ден .Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина.

В целодневната организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- ✓ условия и време за игра и почивка;
- ✓ условия и време за закуска ,междинни подкрепителни закуски и обяд;
- ✓ дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение към всяка възрастова група като педагогическия екип работи по дидактичните материали и познавателни книжки на издателство „Бит и техника “програмна система „Златно ключе“. Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	I група	II група	III подг. група	IV подг. Група
	(15 – 20 мин.)	(15 – 20 мин.)	(20 – 30 мин.)	(20 – 30 мин.)
	Брой ПС	Брой ПС	Брой ПС	Брой ПС
1. Български език и литература	1	2	2	3
2. Математика	1	1	2	3
3. Околен свят	1	2	2	2
4. Изобразително Изкуство	2	2	2	2
5. Музика	2	2	2	2

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
 с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
 e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

6. Конструирани и технологии	1	1	2	2
7. Физическа култура	3	3	3	3
Общ педагогически ситуации	11	13	15	17

В подготвителна група се работи съгласно изискванията на Наредба № 5/03.06.2016 г. на МОН за държавен образователен стандарт за предучилищно образование. При целодневна организация на учебния ден, с решение на педагогическия съвет, минималният брой педагогически ситуации може да бъде увеличен до пет, а при полудневна организация на учебния ден – до две педагогически ситуации.

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ И ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (3 – 4 г.) И ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА 4-5 г. – целодневна организация

ФОРМИ Времетраене	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
6.00 – 8.30 ДФ	Прием на децата (сутрешно раздвижване, дейност по избор, индивидуална работа и др.)				
8.30 - 9.00 ДФ	Закуска (разговори, игри, ритуали, поздрав и др.)				
9.00 – 9.20 ПС	Педагогическа ситуация	ПС	ПС	ПС	ПС
9.20 – 9.45 ДФ	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие- (подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси и др.)				
9.45 – 10.05	ПС	ПС	ПС	ПС	ПС

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

ПС					
10.05 – 12.00 ДФ	ДФ.(дейност по избор, междинна подкрепителна закуска, игри на открито, разходки, закалителни процедури и др.)				
12.00– 12.30	Обяд				
12.30 - 15.30	Следобеден сън (следобедна почивка)				
15.30 – 16.00 ДФ	Следобедна подкрепителна закуска				
16.00 – 16.20 ПС	Основни форми на педагогическо взаимодействие				
16.20 – 18.00 ДФ	(игри, разходки, наблюдения, творчески дейности, дейности по избор и др.)				

Методи за проследяване на постиженията – педагогическо наблюдение, разговор, снемане на физическа дееспособност (по определени критерий и показатели), беседа.

Методи за проследяване на постиженията – педагогическо наблюдение, разговор, снемане на физическа дееспособност (по определени критерий и показатели), беседа.

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ И ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
 с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
 e-mail: info-1000088@edu.mon.bg , dg-qhinovo.com

**В ПОДГОТВИТЕЛНА ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (5 – 6 г.) И ЧЕТВЪРТА
 ВЪЗРЪСТОВА ГРУПА 6-7 г– целодневна организация**

Форми	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
6.00 – 8.30 ДФ	Прием на децата (сутрешно раздвижване, дейност по избор, индивидуална работа и др.)				
8.30 - 9.00 ДФ	Закуска (разговори, игри, ритуали, поздрав и др.)				
9.00 – 9.30 ОФ	ПС	ПС	ПС	ПС	ПС
9.30 – 9.45 ДФ	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие- (подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси и др.)				
9.45 – 10. 15 ОФ	ПС	ПС	ПС	ПС	ПС
10.15– 10.30 ДФ	Междинна подкрепителна закуска (игри)				
10.30 – 11.00 ОФ	ПС	ПС	ПС	ПС	ПС
11.00 – 12.00 ДФ	ДФ.(игри, разходки, наблюдения на открито, дейности по ателиета и др.)				
12.00 – 12.30	Обяд				
12.30 – 15.30	Следобедна почивка (следобеден сън).ДФ.				
15.30 – 16.00	Следобедна подкрепителна закуска				
16.00 – 16.30 ОФ	ПС				
16.30 – 18.00 ДФ	ДФ.(творчески игри, игри с правила, дейност по ателиета, разходки и др.)				

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

Методи за проследяване на постиженията – педагогическо наблюдение, разговор, снемане на физическа дееспособност (по определени критерий и показатели), беседа.

Методи за проследяване на постиженията – педагогическо наблюдение, разговор, снемане на физическа дееспособност (по определени критерий и показатели), беседа.

ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Съобразно седмичното разписание по групи, учителите сами изработват тематично разпределение по месеци и седмици по отделните образователни направления, определят темите за постигане на отделните компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Учителите на групи сами определят методите на педагогическо взаимодействие, съобразно интересите на децата и спецификата на образователната среда.

МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

В предучилищното образование се полагат основите на учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езикова, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта. В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие. В предучилищна възраст родителите са най-важните хора в живота на децата, първите, основните и най-влиятелните техни възпитатели. Родителите са участници и партньори в системата на предучилищното образование, заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Развитието на детето от предучилищна възраст се осъществява под влиянието на различни и постоянно променящи се биологични и социални, вътрешни и външни фактори,

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

сред които основна роля играят семейството, училището и индивидуалният стил на дейност и поведение. Семейството оказва въздействие върху детето чрез много и различни фактори. Наред с осъзнатите и целенасочени възпитателни мерки, семейството въздейства върху детето и чрез неосъзнавани от родителите форми на тяхното поведение, чрез отношенията помежду си и с околните. Отношенията между родители и учители се изгражда на основата на разбирателство, единомислие, непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

✓ **Връзки с родителите**

Целенасочената съвместна дейност между детската градина и семейството осигурява единен подход в разкриването на обкръжаващия го свят, да разменя постоянна взаимна информация за цялостното развитие на детето, за неговите интереси, потребности и поведение. Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към живота му в детската градина.

- ✓ Формите на сътрудничество между ДГ „РАДОСТ“ и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа. Индивидуален разговор (среща) между учителя и родителя.

✓ **Видове разговори:**

- * Първоначален и опознавателен разговор – с цел запознаване на детския учител с родителя и детето.
- * Информативни разговори – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование.
- * Рутинни разговори с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

✓ **Индивидуална консултация**

- * По инициатива на учителя или по инициатива на родителя.
- * По инициатива на учителя
- * Ако трябва да се споделят наблюдавани затруднения, които изискват

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

намесата на външен експерт специалист, това се на родителите. Подсказват се варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.

* По инициатива на родителя

Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение, родителя се насочва към педагогически специалист , като всички учители имат установени дни и часове за консултация на родители.

✓ **Други индивидуални форми: Видове съобщения**

* Устни съобщения – телефонно обаждане, скайп разговор;

* Писмени съобщения - email, sms по мобилен телефон.

В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения,екскурзии,лагери и събития в училище или извън него, могат да възникнат ситуации в които учителят използва бързи форми на съобщения.

За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

✓ **Групови форми на сътрудничество с родителите**

*Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма. Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на училището. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомагара реализирането на програмната система на училището. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:

- В началото на учебната година, във училище се организира родителска среща, на която представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата/класа. Определят се функции, на работните отношения и начин на комуникация Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект са тематични, съобразени с актуални за възрастта – „горещи” и доминиращи теми, във връзка с възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции да децата в групата.

Например, подобни ключови теми на детското развитие са:

- Адаптация на детето в детската група;

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

-
- Правила в детската група (първа възрастова група);
 - Специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, духовно –нравственото, емоционалното и творческо развитие на детето – за втора и трета възрастови групи;
 - Детските приятелства.
 - Готовността на детето за живота в училище.
 - Готовност за учене – за подготвителна група.

✓ **Групи за подкрепа на родители – съвременна форма за групова подкрепа**

Защо е необходима група и за родителя?

В групата родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по - въпроси, които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация. Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност.

✓ **Видове групи за подкрепа на родителите:**

- Група на родителите, които имат еднакви проблеми относно детското развитие;
- Група на родителите, които имат еднакви вярвания и модели на възпитание;
- Група родители, които имат нужда от развиване на своите умения като родители;
- Група родители на надарени деца;
- Група на татковците и др.

✓ **Тренинг с родители**

Тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (учителя) и участващите в тренинга (родителите). Опитът показва, че лекционната форма в нейния монологичен вариант може да повиши информативността на родителите по - различни въпроси, но не предизвиква достатъчно мощен заряд, който да иницира, стимулира и регулира краткосрочна интензивна личностна промяна, така както се постига чрез тренинга. Родителите – участници в тренинга, могат да осъзнаят, да „разчупят“ традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители - деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого – педагогически знания.

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

✓ **Участие на родителите в процеса на предучилищното образование**

Включването на родителите в живота на детето в групата е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници, състезания и др. Във всяка група на детската градина се изработват планове за съвместни инициативи с родителите. Най – често това са различните празници и тържества, в които родителите ще вземат участие. Необходимо е на родителите да им се предостави възможност участват, както в съставянето на плана, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин ще могат да се включат по – голяма част от родители, според техните индивидуални нагласи, способности (организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.) и възможности (финансови или чрез труд). Родителите могат да участват в образователния процес провеждан в детската градина – чрез включването им в основната форма на работа на детския педагог – ситуацията.

Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация. В зависимост от целта на ситуацията, може да се покани родител, който има съответната професия или професионални компетентности по изучаваната тема. Чрез словесен разказ, презентация или демонстрация по дадена тема близка до образователното съдържание, или чрез посещение на неговата месторабота – децата по – лесно могат да възприемат и осмислят интегрираните знания от съответните направления.

Освен това участват дейно в живота на ДГ „РАДОСТ“ във форми за квалификация, заедно с педагозите, с участия в заседания на Обществения съвет и в други съвместни инициативи, които са заложили и в Годишния комплексен план за дейността на ДГ или са възникнали допълнително.

✓ **Значението на включването на родителя има тристранен характер:**

- За детето – защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;
- За родителя – който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация;
- Да общува с другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения.

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

- За учителя в групата – за успешното постигането на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

✓ **Други форми за комуникация детски учител – родител**

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно:

- Промени в учебната програма;
- Правилата в групата;
- Предстоящи празници
- Важни събития в детската градина;
- Материали във връзка с детското развитие;
- Новини от живота в детската градина ;
- Продукти от дейността на децата (рисушки, работни листове, снимки) и др.

Могат да се използват следните форми:

- Сайт на детската градина;
- Информационни табла за родителя;
- Фейсбук на групата;
- Комуникация с родителите;

Информацията относно многообразието и качеството на учителската дейност, резултатността в детската градина и извън нея (участието на децата в различни конкурси и състезания) може да има прозрачност и публичност чрез:

- Електронно портфолио на детската градина;
- Портфолио на учителя в групата

✓ **Сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина**

В зависимост от условията на населеното място, в което се намира детската градина, различните институции: социални, здравни, културно – просветни и др., могат да се реализират различни съвместни дейности. Формите на сътрудничество с различните институции, могат да бъдат: индивидуални консултации; групови срещи; лектории; съвместни празници; клубове; кръжоци и т.н.

Програмна система "Златно ключе" на издателство "Бит и техника"

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

В книжките са предложени дидактични игри, упражнения и конструктивни модели, които позволяват реализиране на постепенна смяна на доминиращата игрова дейност с дейности, в които се диференцират игровите от учебните мотиви – игра с учене, без да се слага рамка на педагогическата практика. Всяка една от предложените педагогически ситуации поставя детето в условия на проблемност така, че да предизвика у него желание и готовност да мисли, преживява, решава и действа, да развива своето въображение, емоционалност и инициативност, да прави самостоятелен избор и не на последно място – получените представи и знания да пораядат у него нови въпроси и желание за откривателство и творчество.

Проследяване на резултатите от предучилищното образование – същност, методи и форми

Същност на процеса

Проследяване на резултатите от резултатите от предучилищното образование на децата във всяка възрастова група се определят от учителя в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователни направления: български език и литература, математика, околна свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии, физическа култура. В подготвителните групи за училище (5 – 7 години) акцентът при проследяване резултатите е необходимо да се проследи цялостното развитие на детската личност; придобиването на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешно преминаване на детето към училищно образование.

Периодичност на проследяване на резултатите от предучилищно образование

Проследяване на резултатите от постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и края на учебната година. За децата в първа група - в началото на учебната година се провежда обследване, чрез наблюдение на показателите за ранно детско развитие: здраве, физическо и двигателно развитие; езиково; познавателно; социално и емоционално развитие; активност; игра и учене.

Показатели за проследяване на резултатите

Показателите за проследяване на резултатите включват знанията, уменията и способностите проявени в процеса на предучилищното образование и

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

очакваните резултати по - образователните направления (български език и литература; математика; околен свят; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии; физическа култура), като се акцентира и върху показателите свързани със социалното и емоционално развитие

Описание на резултатите от предучилищното образование

- Информация за детската градина

Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата. За целта е необходимо да се приеме единна, обща за цялата детска градина, матрица за описване на индивидуални резултати на децата в групата. За тази цел е необходимо да се очертаят категорично различните умения на детето по - отделните направления, които предлагаме да бъдат на три нива: справя се самостоятелно, справя се с насочващи въпроси и справя се с помощ от учителя или друг специалист (музикален ръководител). Смятаме, че по - този начин най – ясно ще се диференцират постиженията на детето между първото и второ проследяване на резултатите от предучилищното образование.

Например: Резултатите от постиженията на ДОС на детето Х., могат да се опишат по следната матрица:

В началото на учебната година
Справя се самостоятелно при решаване на познавателни задачи по - образователните направления:
Справя се с насочващи въпроси при решаване на познавателни задачи по - образователните направления:
Справя се с насочващи въпроси при решаване на познавателни задачи по - образователните направления:
В края на годината
Справя се самостоятелно при решаване на познавателни задачи по - образователните направления:
Справя се самостоятелно при решаване на познавателни задачи по - образователните направления:
Справя се самостоятелно при решаване на познавателни задачи по -образователните направления:

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

.....

Информация за родителя:

Родителите се информират от учителите в групата за индивидуалните резултати на детето. В съдържателно отношение информацията, която получават те, трябва да бъде позитивна обективна и насочваща чрез развиващата програма за по – нататъшната индивидуална работа с детето. Предложената развиваща програма има роля на целенасочено възпитателно взаимодействие към детето, което благоприятства, улеснява, компенсаторното и/или превантивно развитие на детето в съответната област и образователни направления.

Примерни стъпки за информация на родителя:

- Запознаване с постиженията на детето към момента на проследяване на резултатите, т.е. акцент върху силните страни на детето;
- Запознаване с трудностите на детето към момента на проследяването на резултатите; т.е. тези страни, които са в процес на развитие и изразени по – слабо;
- Напомняте за постепенно развитие на индивидуалността на детето и неговия потенциал, поради което не се сравнява с другите деца;
- Очертаване на перспективата на детското развитие, необходимостта от развиваща програма и предложението за такава, с оглед създаване на условия за ефективна среда за по – нататъшното детско развитие;
- При запознанане с резултатите учителят трябва да подходи обективно, професионално, етично и толерантно към родителя.

Приложението може да бъде попълнено по – същата матрица, в която са отразени резултатите на детето в дневника.

Например:

Образователни направления:	Постигания на детето
Български език и литература	Х. се справя самостоятелно със задачи от ядро.....; с насочващи въпроси, когато трябва да..... с помощ от учителя при.....
Математика	Х. се справя самостоятелно със задачи от ядро.....; с насочващи въпроси, когато трябва да..... с помощ от учителя при.....
Околен свят	Х. се справя самостоятелно със задачи от ядро.....; с насочващи въпроси, когато трябва да..... с помощ от учителя при.....

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
 с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
 e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

Изобразително изкуство	Х. се справя самостоятелно със задачи от ядро.....; с насочващи въпроси, когато трябва да..... с помощ от учителя при.....
Музика	Х. се справя самостоятелно със задачи от ядро.....; с насочващи въпроси, когато трябва да..... с помощ от учителя при.....
Конструиране и технологии	Х. се справя самостоятелно със задачи от ядро.....; с насочващи въпроси, когато трябва да..... с помощ от учителя при.....
Физическа култура	Х. се справя самостоятелно със задачи от ядро.....; с насочващи въпроси, когато трябва да..... с помощ от учителя при.....
Следващи стъпки за развитие на детето в детската градина и у дома.	Необходима е подкрепа на родителите за развитие на..... Наложителна е консултация с логопед или друг специалист.....

Организация за проследяването

Проследяване на резултатите от предучилищното образование се провежда в началото (втората и третата учебна седмица) и края на учебната година (14 дни).

Методи и форми за проследяване на резултатите от предучилищното образование:

Наблюдение – основен метод за проследяване на постиженията на децата. Това е процес на целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти ,среди по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година.

Наблюдението е един от многото начини за събиране на информация относно функционирането на децата, като цяло. Най – ефективно и информативно е наблюдението на детето в неговата естествена среда, която включва – неговият дом и детската градина в които всяко дете се развива. Тази среда предоставя на детето широки възможности за ежедневна изява и проява на различните му знания, способности, начини на поведение, както и на неговите затруднения.

Детската градина е „сцената“, на която децата играят и проявяват своите чувства, емоционални реакции, двигателни и езикови способности, трорческа

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-100088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

дейност, отношението към другите деца в групата и по - този начин изразяват своите типични черти от характера си.

Наблюдението на детето в естествената му среда има много предимства за него: детето се намира в позната и защитена среда, в която е адаптирано и привикнало да се занимава с ежедневни дейности. Чувства се свободно, сигурно и значимо в резултат на което може да разкрие (пред наблюдаващия, своите силни страни, знания и умения, наред с ограниченията си и затрудненията си). Събраната информация от наблюденията служи за основа при тълкуването на резултатите от развитието и извеждането на съответни изводи и насоки следващия възрастов период.

Цели на наблюдението:

С помощта на информацията ,получена чрез наблюдение детския учител постига следните цели:

- Опознава индивидуално развитието на децата чрез установяване на техните характерни възрастови и индивидуални особености: нужди, способности, обноси, ограничения и затруднения;
- Планира индивидуална програма за развитие на детето през учебната година, която е насочена към детския потенциал и затруднения;
- Проследява настъпили промени при децата през учебната година;
- Периодично учителя информира родителя за функционирането на детето в детската градина.

Видове наблюдения:

Детският учител участва в дейността на детето на различни нива – от ниво на неучастник в наблюдението, до пряк участник в него;

Наблюдението, в което учителят не участва.

Задачата при този вид наблюдение е учителят само и единствено да наблюдава и проучва автентичността на детето в обичайните естествени условия и действия в детската група, без да се включва в разговор с него или да се намесва по някакъв начин в ситуацията /играта/ общуването, който би могъл да повлияе върху неговото поведение.

Силни страни на наблюдението: спомага за деликатно регистриране на спонтанното и автентично поведение на детето и взаимодействията му с околната и социална среда, без то да усеща, че е център на наблюдение;

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

- Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя по време на наблюдението.

Наблюдението, в което учителят е участник (включено наблюдение)

Задачите при този вид наблюдение е учителят – наблюдател да участва в дейностите на детето. Например: даване на разяснения; задаване на насочващи въпроси; използване езика на тялото; подготвяне на обстановката за извършване на дадена дейност; съучастник в играта на детето; поощряване на другите деца да се сближат с наблюдаваното дете и др.

Силни страни на наблюдението: помощ от учителя, която може да доведе до по – високи резултати.

Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя при наблюдение поведението на детето и регистриране на резултатите.

Познавателна задача:

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по – седемте образователни направления през учебната година са два вида:

- ✓ Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на знанията, тяхното разбиране и приложението им. Смята се, че този вид задачи имат по – висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието;
- ✓ Задачи със свободен отговор се използват при установяване на изпълнителски умения – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране - при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

Продукти от дейността на децата:

По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по – характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, апликации, конструктивни и хартиени модели, пластинови фигури и форми, и др.). Част от тези произведения могат да се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, други – да бъдат документираны чрез видео и снимки поставени в портфолиото. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

Социометрични методи

Всяка детска група има свой специфичен облик, който е повлиян от взаимоотношенията между децата вътре в групата и от подходите на детските учители. Социометрията описва и анализира социалните взаимоотношения и структура в групи с помощта на социограма или социометрия. При определени случаи, според учителите, този метод успешно може да се използва.

Форми на проследяване на постиженията:

Портфолио:

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио, което е своеобразен запис на детското развитие от първа възрастова група и продължава до края на подготвителна група.

Дефиниране: От латински буквалния превод „Порт – фолио - portfolio“ – означава „носещ листа хартия“; Портфолио – буквално означава „запис“. Когато става въпрос за детско портфолио, имаме предвид „запис“ на етапите от процеса на адаптиране, игра и учене, както и постиженията по различните образователни направления. Портфолиото онагледява етапите, през които преминава детето, прави ги „видими“ и помага на детския учител да направи съответни изводи и препоръки относно по – нататъшното личностното развитие на детето, и по този начин може да подмогне и родителя. За разлика от другите методи за оценяване , които дават информация за моментното състояние, портфолиото отразява развитието на детето, като процес. За да се постигне този ефект, материалите включени в портфолиото трябва да бъдат събирани по време на целия престой на детето в детската градина.

Цел: Хронологично и автентично проследяване на резултатите от социализацията, възпитанието и обучението на детето в детската градина.

Принципи:

При създаване на портфолиото учителят съблюдава следните:

- ✓ Личностен и индивидуален подход;
- ✓ Автентичност;
- ✓ Хронологичност;
- ✓ Активност;
- ✓ Интерактивност и комуникация;
- ✓ Прозрачност;
- ✓ Креативност и успеваемост;

Основни характеристики на детското портфолио:

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

- ✓ Да се анализират, обобщят и систематизират резултатите от дейностите на детето;
- ✓ Да се оценят обективно детските постижения;
- ✓ Да се уважи и стимулира неповторимостта у всяко дете;
- ✓ Да се планира по – нататъшна програма за личностно развитие на детето.

Видове: Според носителят на информация портфолиото може да бъде: хартиено или електронно портфолио.

Съдържание: В портфолиото се включва всичко, което показва хронологично уникалността и индивидуалността в развитието на детето; резултати от постиженията по седемте образователни направления: Български език и литература, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструирани и технологии и Физическа култура.

Портфолиото е набор от подбрани и подредени материали, снимки (на предмети, продукти от различни дейности – моделиране, конструирани, игри); резултати от дидактични задачи; участие в тържества (снимки и дискове); протоколи от наблюдение; чек листове, които отразяват постигнатите конкретни резултати в развитието и обучението. В детското портфолио се поставят грамоти и отличия, получени от участия в състезания и конкурси. Информацията и материалите се подреждат в следните три раздела на портфолиото:

Първи раздел: Обща информация за детето

Представянето на детето, включва следната примерна информация:

- Календарната възраст, на която детето постъпва в детската градина. Семейството и семейна среда;
- Особеностите при адаптация към нови условия; Как е преминал процесът на адаптиране към детската градина и живота в групата;
- Особености , напредък и затруднения в областите : здравно, физическо и двигателно развитие , социално и емоционално , познавателно, езиково и комуникативно развитие;
- Особености , успехи и затруднения при учене, игра и активност;
- Изявени интереси и способности;
- Приятели, занимания и други;
- Дейности и интереси извън детската градина;
- Как ще опишете индивидуалността на детето.

Как се описва индивидуалността на детето:

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

Ако учителят не разполага с информация , не е необходимо да я описва. Описанието е автентичен разказ на детето , в който е включено само това , което учителят е регистрирал чрез обективни научни методи.

Втори раздел:

Резултатите от постиженията на детето в процеса на социализация , възпитание и обучение на детето в детската градина.

Трети раздел:

Обобщение за готовността на детето за училище .Препоръки за насърчаване и мотивиране на детето за дейности стимулиращи личностното , емоционално и социално развитие.

Представянето на всички материали е хронологично, от първа до подготвителна група за училище.

Към всеки раздел може да има приложение в което да се добавят: материали, доказателства отзиви и оценки (от музикален ръководител; ръководители на допълнителните дейности, провеждани в детската градина/училището, колеги от други групи), грамоти и отличия и др.

Всички материали в портфолиото трябва да бъдат датирани и подписани от учителите в групата.

Външно оформяне на портфолиото:

В индивидуална папка се поставя съдържанието на портфолиото. Всеки раздел на портфолиото в отделен джоб или плик - в който се събират съответните материали. За по – красиво оформление може да се използват и различни цветове, по - този начин ще се откриват по - лесно разделите. Желателно е в трета и четвърта група ,детето да участва в оформлението на портфолиото. Може да нарисова или направи колаж на тема: „Автопортрета“, „Моята група“, „Моето семейство“, „Любимите ми герои“ и т.н.

Изискванията към учителя при събиране и създаване на детското портфолио:

-Да проявяви обективност при събиране и рецензиране на материалите в портфолиото. Да включва всичко , което смята, че е полезно и необходимо за детето ,за да уважи неговата личност , достойнство;

- Да открива промяната и динамиката в развитието на детето чрез получените резултати;

- Да открива потенциала на детето;

- Да разпознава затрудненията на детето;

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

- Да насърчава детето и родителите в процеса на промяната на детското развитие.

И така, чрез портфолиото се документира процесът на развитие и учене, различни нива през които преминава детето, както и постиженията в различните образователни направления. Портфолиото онагледява тези нива, прави ги „видими“ и помага да се направят изводи и препоръки относно по – нататъшно личностно развитие на детето. В края на предучилищното образование портфолиото се предава на родителите . С оглед индивидуалните особености в развитието и постижения на детето в тази възраст, които са отразени в личното портфолио - е желателно родителят да запознае началния учител с портфолиото на детето си. По - този начин се осигурява приемственост и продължаващо взаимодействие между родителите и новата образователна институция – училището. А по отношение на детето – да се намали тревожността и стреса при предстоящата му адаптация в новата училищна среда.

Установяване на готовност на детето за училище.

Готовността на детето за училище се отчита по пет показателя:

- Физическо развитие;
- Познавателно развитие;
- Езиково развитие;
- Социално развитие;
- Емоционално развитие на детето.

За всеки показател се приписват критерии , за да може да бъде отчетен. Отчитането на показателите за установяване на училищна готовност се извършва чрез двете форми:

- Детско портфолио;
- Протокол за наблюдение.

Установяването на училищна готовност се извършва в 14-дневен срок преди края на учебното време. Резултатите се описват в удостоверението издадено от **ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“**.

Резултатите за родителя се оформят в самостоятелна бланка за информация за резултатите от предучилищното образование.

Критерии	Показатели	Форма за отчитане
Физическо развитие	Очакваните резултати по образователно направление: Физическа култура. Подвижни игри. Детски спорт.	Медицински картон; Портфолио; Индивидуален протокол.

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
с. Яхиново, ул. Васил Левски №40, тел: 0888867107
e-mail: info-1000088@edu.mon.bg ,dg-qhinovo.com

Познавателно развитие	Очакваните резултати по образователно направления: Математика; Околен свят; Конструирание и технологии.	Портфолио; Индивидуален протокол.
Езиково развитие	Очакваните резултати по образователно направление: Български език и литература. Игри. Самостоятелна дейност на детето.	Портфолио; Индивидуален протокол.
Социално развитие	Очакваните резултати по образователни направления: Математика, Околен свят, Конструирание и технологии. Игри. Самостоятелна дейност на детето.	Портфолио; Индивидуален протокол.
Емоционално развитие	Очакваните резултати по образователни направления: Музика, Изобразително изкуство, Околен свят. Игри. Самостоятелна дейност на детето.	Портфолио; Индивидуален протокол.

Настоящата Програмна система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на общата цел на детската градина, съответства на изискванията на държавния образователен стандарт за предучилищното образование и като част от стратегията за развитието на институцията е обсъдена и приета с Решение №, взето с Протокол № 1 от заседание на Педагогическия съвет, проведено на 17.09.2024 г. и са утвърдени със Заповед №/.....20... г. на директора на ДГ.

Димитринка Палакарска-

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАДОСТ“
/подпис печат